

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi
№ 100-2
2023-yil

Chora innovatsiyalar innovatsiyalar
yayorilishi 2023-yil
dagi
soni bonyrug'i bilan
taronidangan.

“Fizika va astronomiya o'qitish metodikasi”

yo'nalishi bo'yicha oliv ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o'quv dasturi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

OLIV TA'LIM TIZIMI PEDAGOG VA RAHBAR KADR LARNINI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISHNI TASHKIL ETISH BOSH ILMUY - METODIK MARKAZI

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI HUZURIDACI PEDAGOG KADR LARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI

Qayta taylorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oly, o'tra maxsus va professional ta'limgo'nalishlari bo'yicha o'qun-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashinuvchi kengashning

2023-yil H.D.B., dagi 4 - sonli bayonnomasi bilan ma'qulangan.

Tuzuvchilar: "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'noviy asoslarini" moduli: yu.f.b., Ph.D F.B.Maxmudov.

"Oly ta'limning normativ-huquqiy asoslarini" moduli: yu.f.n., prof. V.Topildiyev.

"Pedagogik faoliyatta raqamli kompetensiyalar" moduli: t.f.d., prof. D.Irgasheva, Sh.Adashboyev, p.f.b., Ph.D A.Obidov.

"Imtiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish" moduli: i.f.d., prof. R.Nurimbetov, p.f.b., Ph.D J.Kusherbayev.

"Pedagogining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, R.D.Ishmukhammedov, A.Turayev.

"Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikali" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.d., prof. J.Tolipova, p.f.b., PhD M.Imazarov.

"Fizika va astronomiyaning dozarib muammolari va zamonaviy yutuqlari" moduli: p.f.n.,dost. B.Nurillayev, p.f.b., PhD, dost. E.Xujanov,

"Fizika va astronomiyani o'qitishda innovatsion yondashuvlar" moduli: p.f.n.,dost, B.Nurillayev, p.f.b., PhD, dost. E.Xujanov

Taqribzehilar: p.f.d., prof. T.Qurbanov- O'zbekiston Milliy universiteti.

p.f.n., dots. X.Tojiboyeva -Nizomiy nomidagi Toshkent davlat universiteti.

p.f.n., dots. D.Begmatova - Nizomiy nomidagi Toshkent davlat universiteti.

Xorijiy ekspert: f.-m.f.d., professor V.K.Jarov – AFTTT (Rossiya), Fundamental va amaliy matematika kafedrasini muddiri.

Hammkor tashkilotlar: O'quv dasturi Toshkent davlat pedagogika universiteti Kengashning qarori bilan tasdiqa

tavsiya qilingan (2023-yil 4 - dagi - sonli bayonoma).

Kirish

Kirish	Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabreda tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oly ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadr larni qayta taylorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdag'i "Oly ta'lim muassasalarini rahbar va pedagog kadr larning uzuksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-son, 2019-yil 8-oktobrdagi "O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son, 2022-yil 28- yanvardagi "2022- 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'qiga qo'yishga doir birinchi navbatdagi taskiluy chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-14-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Makhkamasing 2019-yil 23-sentabrdagi "Oly ta'lim muassasalarini rabbar va pedagog kadr larning malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-son Qatorida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u oly ta'lim muassasalarini pedagog kadr larning kasb mahorati hamda innovation kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qitadi.
	<p>Dastur dorasida berilayotgan mavzular ta'lim sohasi bo'yicha pedagog kadr larni qayta taylorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorqargaligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari va o'quv rejalarini asosida shakllanirilgan bo'lib, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'noviy asoslarini bo'yicha ta'limg-tarbiya jarayonlarini tashkil etish, normativ-huquqiy asoslar bo'yicha ta'limg-tarbiya jarayonlarini tashkil etish, pedagogik faoliyatta raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish, imtiy-innovatsion faoliyat darajasini oshirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalanish, Fizika va astronomiya o'qitish metodikasi bo'yicha tegishli bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan.</p> <p>Qayta taylorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:</p> <ol style="list-style-type: none">1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'noviy asoslar.1.2. Oly ta'limning normativ-huquqiy asoslar.1.3. Pedagogik faoliyatta raqamli kompetensiyalar.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlanitirish.

1.5. Pedagogining kasby kompetensiyalarini rivojlanitirish.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

1.7. Fizika va astronomiyaning dolzab muammolari va zamonaviy yutuqlari.

1.8. Fizika va astronomiyani o'qitishda innovatsion yondashuvlar.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining **maqsadi** pedagog kadrlarning innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada loyihalashtirish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarini o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasby bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlanitirishdan iborat.

Kursning vazifalariga quyidagi lar kiradi:

- "Fizika va astronomiya o'qitish metodikasi" yo'nalishida pedagog kadrlarning kasby bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlanitirish;
- -pedagoglarning ijodiy-innovatsion faollik darjasini oshirish;
- -pedagog kadrlar tomonidan zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaviy ta'lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg'or xorijiy tajribalarning o'zlashtirilishini ta'minlash;
- - o'quv jarayonini tashkil etish va uning sifatini ta'minlash borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar, zamonaviy yondashuvlarni o'zlashtirish;
- "Fizika va astronomiya o'qitish metodikasi" yo'nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma va malakalari handa kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv modullari bo'yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalariga bo'lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- 2022-2026-yillarga mo'jallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o'rni va ahamiyatini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;

- Oliy ta'lim sohasiga oid qonun huijatlari va ularning mazmuni;
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oly ta'lim tizimiga oid farmonlari, qatorlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oly ta'lim tizimiga tegishli qatorlarini;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim 'jarayonlarini rejalashtirish va taskil etishga oid buyruqlarini;
- Davlat ta'lim standartari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talabari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yildigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;
- raqamli ta'lim resurslari va dashturiy mahsulotlarini;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;
- raqamli ta'lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablarni;
- jahonda olyi ta'lim rivojlanish tendensiylari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlarni;
- zamonaviy ta'limning global trendlarini;
- inson kapitalning iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limning yoshdagi ahamiyatini;
- oly ta'limning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;
- zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sitatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaviy modelлarini;
- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modelлarini;
- tadbirkorlik universiteti faoliyatining munhim yo'nalishlarini;
- pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlanishning nazariy asoslarini;
- innovatsion ta'lim multiti sharoitida pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlanish yo'llarini;
- kasby kompetensiyalarining mazmun va mohiyatini;
- kasby kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlarini;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
- pedagogik texnikani shakllantirish yo'llarini;
- kasby kompetensiyalarini rivojlanish jarayonini tashkil etisha innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetenti, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasby kompetensiyalarini rivojlanishiga ta'sirini;
- kasby kompetensiyalarini rivojlanish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini;

- kasby kompetensiyalarini rivojlantrishda uchraydigan to'siqlarni echisida, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini;
- talabalar kasby tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning naziyyasini;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;
- kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyattari, didaktik funktsiyalarini;
- baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;
- ta'lim sohasidagi innovation faoliyat asoslarini;
- fizika va astronomiya o'qitish naziyyasi va metodikasining umumiy masalalarini;
- Oliy ta'linda fizika o'qitishning aktiv va innovation metodlarini;
- o'quv jarayonida interfaol metodlardan foydalananishing ta'lim mazmuniga ta'sirini.
- fizika va astronomiyani o'qitishda qo'llaniladigan zamonaviy yondoshuvilar, hozirgi zamон консепсиюларини;
- fizikaga ixtisoslashgan məktəb va sinflarda fizika ta'limining mazmuniyati;
- «STEAM» dasturlari bo'yicha fizikani o'qitishga qo'yiladigan talabarni;
- xalqaro baholash dasturlari (TIMSS, PISA) testlarning ta'rifni, tasnifi, metodologik asoslarini;
- ta'lim tizimida fizika fani o'qitishini kompyuterlashtirish muammosini janoatchilik, individuallashtirish, tabaqalashtirish, biliш qobiliyatlarini rivojlantrishini;
- fizika va astranomiyaning dolzab muammolari va zamonaviy yutuqlari hususiyatlarini;
- fizika o'qitish metodlari, shakkari va vositalarini;
- fizikadan dars tiplari (ko'rinishlari) va ularning klassifikatsiyasini;
- fizikadan masala yechish darslari va ularning ahamiyatini;
- masalalar yechish darslarini tashkil qilish shakl va metodlarini;
- fizikadan masalalar turlari va ularning klassifikatsiyasini;
- talabalmi turli tipdagi masalalarni yechishga o'rgatishni;
- fizikadan o'quv eksperimenti, uning vazifalari va tizimini;
- fizikadan namoyish eksperimentlari ularning fizika o'qitishdagij o'mni va rolini;
- namoyish tajribalarini o'kkazishga qo'yiladigan didaktik talablarni;
- laboratoriya mashg'ulotlari va ularning fizika o'qitishidagi rolini;
- laboratoriya ishlariга qо'yiladigan didaktik va metodik talablarni *'bilishi kerak.*

• kasby kompetensiyalarini rivojlantrishda uchraydigan to'siqlarni echisida,

to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini;

• talabalar kasby tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning naziyyasini;

• kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyattari, didaktik funktsiyalarini;

• baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;

• fizika o'qitish naziyyasi va metodik asoslarini;

• fizika va astronomiya o'qitish naziyyasi va metodikasining umumiy masalalarini;

• Oliy ta'linda fizika o'qitishning aktiv va innovation metodlarini;

• o'quv jarayonida interfaol metodlardan foydalananishing ta'lim mazmuniga ta'sirini.

• fizika va astronomiyani o'qitishda qo'llaniladigan zamonaviy yondoshuvilar, hozirgi zamон консепсиюларини;

• fizikaga ixtisoslashgan məktəb va sinflarda fizika ta'limining mazmuniyati;

• «STEAM» dasturlari bo'yicha fizikani o'qitishga qo'yiladigan talabarni;

• xalqaro baholash dasturlari (TIMSS, PISA) testlarning ta'rifni, tasnifi, metodologik asoslarini;

• ta'lim tizimida fizika fani o'qitishini kompyuterlashtirish muammosini janoatchilik, individuallashtirish, tabaqalashtirish, biliш qobiliyatlarini rivojlantrishini;

• fizika va astranomiyaning dolzab muammolari va zamonaviy yutuqlari hususiyatlarini;

• fizika o'qitish metodlari, shakkari va vositalarini;

• fizikadan dars tiplari (ko'rinishlari) va ularning klassifikatsiyasini;

• fizikadan masala yechish darslari va ularning ahamiyatini;

• masalalar yechish darslarini tashkil qilish shakl va metodlarini;

• fizikadan masalalar turlari va ularning klassifikatsiyasini;

• talabalmi turli tipdagi masalalarni yechishga o'rgatishni;

• fizikadan o'quv eksperimenti, uning vazifalari va tizimini;

• fizikadan namoyish eksperimentlari ularning fizika o'qitishdagij o'mni va rolini;

• namoyish tajribalarini o'kkazishga qo'yiladigan didaktik talablarni;

• laboratoriya mashg'ulotlari va ularning fizika o'qitishidagi rolini;

• laboratoriya ishlariга qо'yiladigan didaktik va metodik talablarni *'bilishi kerak.*

Tinglovchi:

- 2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'nalish va maqsadlarini tahlil etish va baholash;

• O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli qatorlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;

• xorijiy tajribalar asosida malaka talablar, o'quv rejali va fan dashtularini takomillashtirish;

• multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik materiallar yaratish va bulut xizmalkrida saqlash;

• masofiviy ta'lim platformalari uchun video kontent yaratish;

• Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalaniш; • raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash;

• OTMlarni reyting bo'yicha ranjirish;

• jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;

• universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;

• tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;

• Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasiagi muammolarni aniqlash;

• zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zlashtirish;

• pedagoglarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini ochib berish;

• pedagoglar kasby kompetensiyalarini rivojlantrishning innovatsion texnologiyalarini qo'llash;

• o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;

• tinglovchilar diqoqatini o'ziga tortish usullaridan foydalananish;

• kasby kompetensiyalarini shackllantirish va rivojlantrish yo'llarini tahlil etish;

• kasby kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;

• talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;

• talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehmət faoliyati)ni nazorat qilish;

• baholashning miqdor va sifat tahlilini analga oshirish;

• fizikadan frontal laboratoriya va praktikum ishlarini tashkil qilish;

• ma'ruza, seminar, amaly (masala ishlashi) va laboratoriya mashg'ulotlari, mustaqil ish, darsdan tashqari masq'ulotlarni tashkil etish;

• masalalar yechish darslarini tashkil qilish;

• talabalmi turli tipdagi masalalarni yechishga o'rgatish;

• fizikadan namoyish eksperimentlaridan foydalananish;

• fizika o'qitish metodlari, shakkari va vositalarini tanlash;

• namoyish tajribalarini o'tkazish *ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.*

Tinglovochi:

- “Yangi O’zbekiston – matrifatli jamiyat” konsepsiyanining mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- Olyi ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etishega oid buyruqlari, Davlat ta’lim standartlari, ta’lim yo’nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talabari, o’quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o’quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- meyoriy ustubiy hujjatlarni ishab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;
- an’anaviy va raqamli ta’linda pedagogik dizayning xususiyatlarini ochib berish;
- onlayn mashg’ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish;
- mediavodxonlik va xavfiszlik asoslarini o’zlashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantrish;
- raqamli ta’lim resurslaridan foydalanish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyatini o’chib berish;
- OTM reytingiga ta’sir etuvchi omillarni tahlil etish;
- universitetlarning zamonaliv modellassalari o’rganish;
- OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- professor-o’qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantrish istiqbollarni tahlil etish;
- innovation ta’lim muhitida sharotida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish;
- pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish hususiyatlarini tahlil etish va baholashi;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishab chiqish;
- o’quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishishiring, samimiy do’stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga ketirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish;
- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o’rganish, tanishish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini ochib berish;
- ta’lim sifatiga ta’sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o’qituvchilarning salohiyati va o’quv-metodik ta’minot)ni tahlil etish va baholash;
- talabalarning o’quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;

Tinglovochi:

- talabalarning o’quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholasha o’quv topshiriqlari (reproaktiv, produktiv, qisman-izlanishi, kreativ (ijodiy) murakkablikni ishab chiqish metodikasidan samarali foydalanish;
- ta’lim beruvchi va ta’lim oluvchi faoliyatining o’zaro hamkoligini ta’minlash;
- ijodiy fikrlash va izlanuvchanlikka yo’nalitirish;
- fizikada kompyuter eksperimentlaridan foydalanish;
- virtual laboratoriya ishlari va virtual tajribalarni o’tkazish;
- fizika fanini o’qitishda Axborot texnologiyalaridan foydalanish;
- elektron darsliklar, o’quv filmari, hodisa va jarayonlarning virtual modellari, test dasturlari va virtual laboratoriya dasturlarini ishab chiqish;
- fiziqadan laboratoriyalarning elektron variantini yaratish;
- loyihiaviy ta’limni tashkl etish;
- nazariya va amaliyotga yo’nalitirilgan loyihalarni qo’llash;
- o’quv fanlariga bog’liqlikda loyihalalar ishab chiqish *malakalariga* ega bo’lishi zatur.

Tinglovochi:

- Yangi O’zbekistonning taraqiyot strategiyasi va jamiyatning ma’naviy asoslarini mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- O’zbekiston Respublikasi Olyi ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta’lim-tarbiya jarayonlarini taskil etish;
- Davlat ta’lim standartlari, malaka talabari, o’quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishab chiqish amal qilish va ulani ijrosini ta’minlash;
- raqamli ta’lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o’quv jarayoniga faol tatbiq etilishini tashkil etish;
- raqamli ta’lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o’zlashtirish;
- raqamli ta’lim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyotga tabbiq etish;
- universitetlarning xalqaro va milliy reytingini baholash;
- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsiya faoliyatni rivojlantrish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijoratashtirish yo’llarini tahlil etish va amaliyotga tadbiq etish;
- «Amaliyotchi professorlary» (Pop, Professor of Practice) modelini qo’llash;
- professor-o’qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantrish istiqbollarini yoritib berish;

- pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlantrishning nazariy asoslarini amaliyatga tadbiq etish;

• pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlantrishning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;

- kasby kompetensiyalarini, rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini analiy tomonlarini yoritish, ularni echnish bosqichlarini guruh bilan birlgilikda aniqlash;

- talabalar kasby tayyoragarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;

- talabarning ta'limiyo (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirilar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash;

- fizika va astronomiya fani va ta'limi yutuqlarini oly ta'ilim matematika fanlarini o'qitish jarayoniga joriy etish *kompetensiyalariga* ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta taylorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaqqiyatli o'rgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

"FIZIKA VA ASTRONOMIYA O'QITISH METODIKASI" YO'NALISHI BO'YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O'QUV MODULLARINING MAZMUNI

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asosları.

2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistoning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o'mi va ahamiyati.

Yangi O'zbekiston sharoitiда davlat va jamiyat hayotida olib borilayotgan islohotlar mazmuni va mohiyati. 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistoning taraqqiyot strategiyasining o'mi va ahamiyati. Yangi O'zbekistoning taraqqiyot strategiyasida Yangi O'zbekistoni barpo etishning siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-mafriy asosları.

2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistoning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'malish va maqsadları.

Inson qadolini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantrish orqali xalqparvar davlat barpo etish. Mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamo'yillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirish. Milliy iqtisodiyoti jadal rivojlantrish va yuqori o'sish sur'attarini ta'minlash. Adolati ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantrish. Ma'nnaviy taraqqiyotni ta'minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish. Milliy manfaatlardan kelib chiqigan holda umumbasharliy muammolarga yondashish. Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.

O'zbekiston Respublikasining zamona naviy konstitutsionalizmi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinaliklari va burchlari. Jamiyatning iposidiy negizlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududdy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining taskil etilishining konstitutsiyaviy asosları.

1.2. Oly ta'larning normativ-huquqiy asosları.

Oly ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlarining umumiy tavsifi.
Oly ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ - huquqiy xujjatlar tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjatlarning turlari. Normativ huquqiy xujjatlar qo'yiladigan talablar. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni. Ta'lim jarayoni ishtirokchilarini jitmoy humoya qilish. Ta'lim to'g'risidagi qonun xujjatlarini buzganlik uchun javobgarlik.

Oly ta'lim sohasiga oid qonunosti hujjatlar va ularning turlari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oly ta'lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari. O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantrish konsepsiysi. 2022 - 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistoning taraqqiyot strategiyasi. Davlat oly ta'lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlari. Davlat oly ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish choratadbirlari.

Oly ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari.

O'zbekiston Respublikasi Oly ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talabari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablar. O'quv yuklamalari, rejalashtirish va ularning bejarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal xujjatlari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy usubiy hujjatlarini ishlab chiqish analiyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talabari, o'quv rejalar va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talabari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompeteniyalar.

Ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasi.

Pedagogning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta'lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash.

Raqamli ta'lim mukhtida pedagogik dizayn. Mediasavodxonlik va xavfsizlik. An'anaviy va raqamli ta'limda pedagogik dizayning xususiyatlari. Raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga rioya qilish: mediasavodxonlik, mualiflik huquqi, axborot xavfsizligi. Internetda mualiflik huquqlarini himoya qilish usullari.

Raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlari.

Raqamli ta'lim resurslaridan (RTR) foydalaniш. RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan ishlash, ta'lim oluvchi larning ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda ochiq o'quv platformalarida ommaviy onlayn kurslarni tankash. Multimedya va infografika asosida interaktiv didaktik materiallar yaratish va bulut xizmatlarda saqlash.

Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figura) foydalananish. Bulutli xizmatlardan foydalanan infografika, videoema ruza va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'matish, giperhavolalar yordamida taqdinot namoyishini bosqarish.

Masofiy ta'lim platformalariga videokontent yaratish: Onlayn video muharrirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan muharriridan foydalaniб, tantangan mavzu bo'yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniш.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniш.

Yandexs, Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

Jahonda oliy ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlar.

Zamonaviy ta'larning global trendlari. Ta'larning globallashuvi, ta'larning oxirgi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqitsodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikatsiyasi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lim tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'larning bayalminallasshuvi va yagona ta'lim makoni va ta'lim xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'larning ommaviylashuvi. Ta'larning demokratlashuvi. Ta'lim texnologiyasi. Insон kapitaining iqitsodiy o'sishning asosiy omlli sifatida rivojlanishiha ta'larning yoshdagи ahaniyati. Uzlusiz va umr davomida ta'lim olish. Talantlar uchun raqobatchiliкning kuchayishi.

Oliy ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makkonda raqobatchiliкdagи ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reyningi.

OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Juhon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvularini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS), Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oliy ta'lim instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta etakchi universitetlari- ARWU-500 re'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

Oliy ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqavy makonda raqobatchiliкdagи ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillar. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Juhon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvularini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oliy ta'lim instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta etakchi universitetlari- ARWU-500 re'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda taim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratashtirish.

Zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalar. Universitetlarning zamonaviy modelлari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik modelлari. Universitetlarning zamonaviy modelлari. Zamonaviy kelaж universitetlarning besita asosiy modelлari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modelliga o'tish borasidagi muammolar, echiimlar va istibollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zaur bo'ladigan o'зgarishlar. Tadbirkorlik universitetining asosiy vazifalar. Texnologiyalarni tijoratashtirish. Akademik tadbirkorlik = «universitet spin-off». Akademik spin-off - universitetga taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodimlari yoki bitiruvchilari tomonidan yaratildigan shu'ba tashkilot. OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga lisensiyyalar oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoёilliari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining munum yo'nalishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturi.

Universitet 3.0 modelida professor - o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish: «amaliyotchi professorlary» (pop,professor of practice) modeli.

Universitetlarning an'anaviy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyatini (yangi o'quv predmetlarining paydo bo'lish, ta'larning innovatsion usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilimlarni generatsiyash; individual va fanlarodan guruhli tadqiqotlarga o'tish). universitetlarning yangi («uchinchisi») vazifasi: universitetlar bo'lmalmalarida olingan ilmiy natijalarini tijoratashtirish (patentlashtirish, liitsenziyalashtirish, kichik innovatsion kompaniyalarini yaratish va boshq.). Istitusional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qurrali spiral model: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli. «Amaliyotchi professorlar» asoslangan firmalarni yaratganchiliklari jaib etish mexanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantrish istiqbollari.

ORCID, JEL Classification (Code) va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalab dissertasiya ishi paragraflari, ilmy maqolalar va biznes hisobotlarni IMRAD formatida rasmiylashirish. Scopus xalqaro ilmy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: 'Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentillar; Scopusdagi jurnallarni tekshurish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impact faktori (IF) jurnallarda maqola chop etish. Ilmy maqolalarning turлari (nazariy) ilmy maqolalarning turлari (empirik/amaliy). Maqolalarning tahririyada o'tish protsedurasi. Mahsulor va ko'p nashr etiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishga yangicha yondashuv. Kasbiy kompetensiyalarining mazmun va moniyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonini taslikl etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarini rivojlantrishga ta'siri.

Pedagogik texnika – kasbiy kompetensiyalar kompetensiyalarini rivojlantrishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkking boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishonchirish usullari. Pedagog faoliyatiga qo'yiladigan baho darajasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruв va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali taskil etishning asosiy shakli.

Kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantrish yo'llari.

Ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashq. O'quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hankorlikda ishashlari uchun qulay sharoitini vujudga keltirish. Tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish. Tarqatma materiallar bilan kichik guruhlarda ishash. Guruhlar taqdimoti.

Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyati.

Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloli fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyada namoyon bulishi. Pedagog nafoasi va odobini shakllantirish, rivojlantrish yo'llari xanda unga erishish shartsharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyati faolligini oshirish va mustaqil ta'lmini tashkil etish. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishning

pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqish.

Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartarat etish yo'llari.

Pedagog faoliyatida odadda yul qo'yiladigan xatolar va ularni english yo'llari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni echish bosqichlarini guruh bilan birgalikda antqlanishi. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishda uchraydigan to'siqlarni echishda, to'g'ri harakatlar qilishi pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallar bilan ishash. Guruhlar taqdimoti.

1.6. Ta'ilim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari. ta'ilim sifatiga ta'sir etuvechi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oralilq, yakuniy va xalqaro). Baholash tamoyillari va mezonlari.

Talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash.

Kredit-modul tizimida talabalarning biliimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (inehnat faoliyatini) nazorat qilish. Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholasha o'quv topshirinqlari (reprodukтив, produktiv, qisman-izlanishi, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasi.

Talabalardan kasbiy tayyorqarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimi.

Talabalarning ta'ilimiy (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'nnaviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlantruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash. Baholashning miqdor va sifat tahibili.

1.7. Fizika va astranomiyaning dolzorb muammolari va zamонави

yutuqlari.

Fizika va astronomiya o'qitish nazariyasi va metodikasining umumiy masalalari. Fizika o'qitish principiari (ilmiylik, quayilik, tarixiylik, qiyinlik, faollik, jamoachilik, individualashirish, tabaqalashtirish, bilish qobiliyatlari rivojlantrish, nazariyaning hayoda va amaliyotda bog'liqligi, insonparvarlik, politexniklashtirish va h.k.). Fizika va astranomiyaning dolzorb muammolari va zamонави yutuqlari hususiyatlari. Fizika o'qitish metodlari, shakllari va vositalari. Ma'ruba, seminar, amaliy (masala ishash) va laboratoriya mashg'ulotlari, mustaqil

ish, darsdan tashqari va uy ishlari. Fizikadan dars tiplari (ko'rnishlari) va ularning klassifikatsiyasi. Fizikadan masala echish darslari va ularning ahanniysi. Massalalar echish darslarini taskil qilish shakl va metodlari. Fizikadan masalalar turlari va ularning klassifikatsiyasi. Talababarni turli tipdagi masalalarni echishiga o'rnatish. Fizikadan o'quv eksperimenti, uning vazifalari va tizimi. Fizikadan namoyish eksperimentlari ularning fizika o'qitishdagi o'mi va roli. Namoyish tajribalarini o'tkazishga qo'yiladigan didaktik talablar. Fizikadan frontal laboratoriya va praktikum ishlarini taskilkil qilish metodikasi. Laboratoriya masiq'ulotlari va ularning fizika o'qitishidagi roli. Laboratoriya ishlariga qo'yiladigan didaktik va metodik talablar.

1.8. Fizika va astronomiyani o'qitishda innovatsion yondashuvlar. Oly ta'linda fizika o'qitishning aktiv va innovatsion metodlari. O'quv jarayonida interfaol metodlardan foydalananining ta'lim mazmuniga ta'siri, o'quvchining bilim olsiga bo'lgan ishiyoqini oshirishi, uni har qanday muammoga nisbatan ijodiy yondashishiga o'rgatishi, ta'lim beruvchi va ta'lim oolvchi folyatining o'zaro hamkoligini ta'minlashi, ijodiy fikrlashi va izlanuvchanlikka yo'naltirishi. Fizika va astronomiyani o'qitisida qo'llanadiigan zamonaviy yondoshuvlar, hozirgi zamon konsepsiylari. Fizikaga ixtisoslashgan mabkab va sinflarda fizika ta'liming mazmun-mohiyati. Uni taskilkil qilishning pedagogik asoslari. «STEAM» dasturlari bo'yicha fizikkani o'qitishga qo'yiladigan talablar. Xalqaro baholash dasturlari (TIMSS, PISA) testlarning ta'rifni, tasnifi, metodologik asoslari. Fizikada kompyuter eksperimenti. Virtual laboratoriya ishlari va virtual tajribalar. Ta'lim tizimida fizika fan o'qitishini kompyuterlashtirish muammosi. Fizika fanini o'qitishda Axborot texnologiyalaridan foydalananish - elektron darsliklar, o'quv filmliari, hodisa va jarayonlarning virtual modelлari, test dasturlari va virtual laboratoriyalar dasturlari va hokazo bosqichlar. Fizikadan laboratoriyalarning elektron variantini yaratish. Predmet va predmetlararo o'quv loyihalarini bajarishning metodik aspektlari. Loyihaviy ta'liming muhim belgilari. Loyihaviy ta'lum turlari. Nazariya va amaliyotga yo'naltirilgan loyihalar. O'quv fanlariiga bog'iqlikda ishlab chiqiladigan loyihalar.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyat natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashq'ulotlarni taskilkil etish bo'yicha

ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashq'ulotlarda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalarini, texnologik jarayonlar bilan bog'iqli vaziyatlari masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashq'ulotlar zamonaviy ta'lum usulubari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, taqqatma materiallardan foydalananish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni taskilkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakkanni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashq'ulotlari va mahorat darslarini taskilkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiylarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirot etish; ilmiy loyihalarida ishtirot etish; xalqaro (impakt-faktori) nashirlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), rasionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanchimalga mualiflik qilish; monografiya, mualiflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqqanish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertasiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Ko'chma mashq'ulotlarni taskilkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ko'chma mashq'ulotlar zamonaviy jihozlar hamda innovatsion texnologiyalarni qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, olyy ta'lum muassasalarai, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstrukturlik muassasalarida olib boriladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantidagi manbaalardan foydalaniлади.

ADABIYOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimni mard va oljanob xalqiniz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziqligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oly bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ldi. 3-jild.– T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild.– T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujijatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrina qabul qilingan “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi PF-4732-soni Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydagi “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5729-soni Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdagı “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida”gi PF-5789-soni Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malkasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi 797-soni Qarori.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim tizimimi 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tashdiqlash to'g'risida”gi PF-5847-soni Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”gi PF-60-soni Farmoni.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samaraliyo'iga qo'yishga

doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi PF-14-soni Farmoni.

III. Marxus adabiyotlar

1. Oliy ta'linding meyory - huquqiy xujjalari to'plami. -T., 2013.
2. O'rjonov V. O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim muassasalarda ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llamma. Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
3. The European Higher Education Area. - Joint Declaration of the Ministers of Education. - Bologna, 1999, 19 June.
4. Shaping our Own Future in the European Higher Education Area // Convention of European Higher Education Institutions. - Salamanca, 2001, 29-30 march.
5. Виртуальная реальность как новая исследовательская и образовательная среда. Церфуз Д.н. и др. // ЖУРНАЛ Научно-аналитический журнал «Вестник Санкт-Петербургского университета Государственной противопожарной службы МЧС России», 2015. – с.185-197.
6. Ibraymov A.E. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. Metodik qo'llamma. – T.: “Lesson press”, 2020. -112 b.
7. Игнатова Н. Ю. Образование в цифровую эпоху: монография. М-во образования и науки РФ. – Нижний Тагил: НТИ (филиал) УрФУ, 2017. – 128 с.http://elar.ufru.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf
8. Kiryakova A.V. Okovaya T.A., Mixaylova N.V., Zaporozko V.V. Internet-tehnologii na baze LMS Moodle v kompetentnostno-orientirovannom obrazovanii: uchebno-metodicheskoe posobie / A. V. Kiryakova, T.A. Okovaya, N.V. Mixaylova, V.V. Zaporozko; Orenburgskiy gos. un-t. – Orenburg: OGU, 2011. – 116 s. http://www.osu.ru/docs/fpkip/kiryakova_internet_technologies.pdf
9. Кононок А.Е. Облачные вычисления. – Киев, 2018. – 621 c.
10. Oliy ta'lim tizimini raqamli avlodga moslashtirish konsepuysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dasturining ko'magida. https://hieduc.ees.uninet.be/pimages/343_UZBEKISTAN-CONCEPT-UZ.pdf
11. Emelyanova O. A. Ta'linda bulutli texnologiyalardan foydalananish // Yosh olin. - 2014. - № 3. - S. 907-909.
12. Moodle LMS tizimida masofaviy kurslar yaratish. O'quv-uslubiy qo'llanna. – T.: Toshkent farmaqiyati instituti, 2017.
13. Тенденции и развитие высшего образования в мире и в России. Аналитический доклад-дайджест. - М., 2021.- 198 c.
14. A.S. Zikriyoev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni kashf qiling. -T.: Navro'z, 2020. ISBN:9789943659285
15. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoev, Dilnoza Allanaazanova, Tokhir Khasanov, Sokhbmomal Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEditor, Tashkent 2019, ISBN:817525766-0.
16. Ackoff, Russell L., Scientific Method, New York: John Wiley & Sons, 1962.
17. Barzun, Jacques & Graff. F. (1990). The Modern Researcher, Harcourt, Brace Publication: New York.

18. Muslimov N.A va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv metodik qo'llanna. – Т.: “Sano-standart”, 2015. – 208 б.

19. Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslar. O'quv-metodik qo'llanna. – Т.: “Sano-standart”, 2015. – 120 б.

20. Печеркина, А. А. Развитие профессиональной компетентности педагога: теория и практика [Текст] : монография / А. А. Печеркина, Э. Э. Сыманюк, Е. Л. Умникова : Урал. гос. пед. ун-т. – Екатеринбург : [б.и.], 2011. – 233 с.

21. О.С. Фролова. Формирование инновационной компетенции педагога в процессе внутришкольного повышения квалификации. Дисс. к.п.н. Воронеж 2018.

22. Компетенции педагога XXI века [Электронный ресурс]: сб. материалов Респ. конференции (Минск, 25 нояб. 2021 г.) / М-во образования Респ. Беларусь, ГУО «Акад. последиплом. образования», ОО «Белорусс. пед. вуз». – Минск: АПО, 2021.

23. Ishmuhamedov R.J., M.Mirsoleeva. O'quv jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Т.: «Fan va texnologiyay», 2017, 60 б.

24. Ishmuhamedov R, Mirsoleeva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyat. – Т.: “Fan va texnologiyalar”, 2019.- 68 б.

25. Колджаширова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах. / -М: Айрис-пресс, 2016

26. Наганзон Э. Ш. Приемы педагогического воздействия. - М, 2012. - 202 с.

27. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб : Питер, 2014.

28. Mirzakhmedov B., G'ofurov N. va boshqalar. Fizika o'qitish nazariyasi va metodikasi O'quv qo'llanna. Toshkent-2010

29. Djoraev M. Fizika o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanna. Toshkent-2013.

IV. Elektron ta'lim resurslari

 1. www.edu.uz
 2. www.aci.uz
 3. www.ictcouncil.gov.uz
 4. www.lib.bimm.uz
 5. www.Ziyonet.Uz
 6. www.sciedirect.com
 7. www.acs.org
 8. www.nature.com
 9. <http://www.kornienko-ev.ru/BCYD/index.html>

“KELISHIHLGAN”:

Kadrlarni malakasini osifish va qaytayorlash bo'limi boshlig'i
F.T.Esanboboyev

M.O.

Direktor **J.I. Shymardono**
M.O. **2023 y.**

Toshkent davlat pedagogika universiteti
Rector A.K Qirg'izboyev
2023 v.

A circular blue ink stamp. The outer ring contains the text "OZBEKİSTAN" at the top and "TASHPENJ" at the bottom. The center of the stamp contains the date "15.07.1970".

TDPU huzuridagi pedagog kadrlarni qaytar tayyorlash va ularning malakasini oshirish.

тапшылыш
Директор
“Азат” N.A.Muslimov
2023 y.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz
 2. www.aci.uz
 3. www.ictcouncil.gov.uz
 4. www.lib.bimm.uz
 5. www.Ziyonet.Uz
 6. www.sciencedirect.com
 7. www.acs.org
 8. www.nature.com
 9. <http://www.kornienko-e>